

“Všetko dôležité pre život som sa naučil v škôlke.” Tento výrok od jedného známeho generálneho riaditeľa veľkého podniku ma prekvapil, ale aj prinútil sa zamyslieť. Je na tom kus pravdy, veď postoje a základné návyky sa vlastne formujú v útlom detstve a potom sa už len ohýbajú, ale základy zostávajú...

Keď som pred dvomi rokmi na výstave Worlddidac v Baseli videl súpravu Fyzika pre škôlky od spoločnosti Cornelson Experimenta, zdalo sa mi to šialené a zároveň úžasné. Čo to spraví s dieťaťom, keď prvé informácie o fyzike v jeho živote budú, že je to hra a zábava... Veď dnes, skôr ako vôbec sa stretnú s fyzikou na základnej škole, dostanú informácie od rodičov a starších spolužiakov, že fyzika a matematika sú ťažké, nedajú sa pochopiť atď... Už s takýmto blokom prichádzajú na prvé hodiny v škole a veľakrát tento blok na hodinách fyziky a matematiky doslova bráni prichádzajúcim informáciám ...

Program “To je ťažké, to nepochopím” pracuje na pozadí a blokuje ... Aké by to bolo úžasné zmeniť tento program za “Fyzika je hrou a zábavou” a práve to ma napadlo, keď som tieto súpravy uvidel.

Dohodli sme sa s p. Christianom Shöldgenom a pani Heike Hany z Cornelsen Experimenta, že nám pomôžu tieto súpravy predstaviť na tohtoročnej výstave Pedagogika a zároveň zorganizujeme testovaciu hodinu v škôlke. Na pomoc nám prišli aj z Katedry teoretickej a didaktickej fyziky FMFI UK Bianca Gergelova a Matej Gajdoš, ktorých nám odporučil Peter Demkanin.

Súpravy fyziky pre najsilnejších mali už na výstave veľký úspech. Zastavovali sa pri nich rodičia s malými deťmi a prekvapení jednoduchosťou a názornosťou experimentov sa spolu hrali a žasli nad “zábavnou fyzikou”.

Pri návšteve škôlky, ktorú sme navštívili boli všetci prekvapení záujmom detí. Vôbec neprekážalo, že Heike

hovorila po anglicky a v preklade sa striedali študenti z FMFI UK. Deti dokázali sústredene experimentovať skoro dve hodiny. Pred každým experimentom sa deťom rozdali kartičky s nákresom prvku potrebného pre experiment. Deti si pohľadali svoju časť vo veľkej krabici. Následne podľa prehľadnej kresby mechanicky pozapájali experiment. Veľmi zaujímavé bolo najmä dvíhanie autíčka pomocou hydrostatického tlaku vodným slúpcom a sriekačkou. Deti sa zabavili taktiež hľadaním, odkiaľ prichádza zvuk pomocou “mechanického telefónu”, ktorý si zostrojili ... Zistili, že zvuk môže prichádzať aj zľava aj zprava a že vnímajú smer odkiaľ zvuk prichádza ... Pohrali sa s odrazom sveta na vodnej hladine a pozorovali vlnenie vodného povrchu.

Bolo úžasné ako komentovali jednotlivé javy, ktoré pozorovali a zdôvodňovali prečo a hádali, čo sa stane keď ...

Pani Heike nám vysvetlila výsledky výskumov z Nemecka. Prostredníctvom hravých fyzikálnych pokusov v detskom veku sa rozvíja schopnosť prepojenia jemnej motoriky a pozitívnych zážitkov, ktoré podnecujú v mozgu signály zanechávajúce pozitívne emócie a vzťah k bádaniu a experimentovaniu.

Ďakujeme všetkým, ktorí s touto akciou pomohli a veríme, že sa výuka zábavnej fyziky dostane aj do škôlok na Slovensku a aj na prvý stupeň základných škôl.

Takéto zábavné zážitky v predškolskom veku môžu veľmi pozitívne ovplyvniť ich vzťah k vede a technike a do budúcnosti ich rozhodovanie, akým smerom sa vo svojom živote budú orientovať.

Pripájam video z hodiny fyziky v škôlke pri Bulharskej škole na Záporožskej ulici v Bratislave.

<https://www.youtube.com/watch?v=0W0jaHicZyI>

Ľubomír Mach, mach@kvant.sk
KVANT spol. s r.o., www.skola.sk

KVANT[®]
PRE VÁS
 od roku 1995

KVANT spol. s r.o.

FMFI UK | Mlynská dolina | 842 48 Bratislava

Tel.: +421 2 6541 1344 | Fax: +421 2 6541 1353 | E-mail: kvant@kvant.sk | Web: www.kvant.com